

N:o 23.

Ank. till Riksd. kansli den 20 mars 1893, kl. 1 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af dels Kongl. Maj:ts proposition, dels ock väckta motioner rörande ändrad lydelse af 4 och 11 §§ i förordningen angående patent den 16 maj 1884.

Genom proposition den 10 nästlidne februari har Kongl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver civilärenden för nämnde dag, förklarar sig vilja inhemta Riksdagens yttrande öfver följande

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse af 4 och 11 §§ af förordningen angående patent den 16 maj 1884.

Häri genom förordnas, att 4 och 11 §§ af förordningen angående patent den 16 maj 1884 skola erhålla följande ändrade lydelse:

4 §.

1 mom. Den, som vill erhålla patent, skall till patentmyndigheten ingifva eller i betaldt bref insända skriftlig ansökan samt dervid foga

Bih. till Riksd. Prot. 1893. 7 Saml. 12 Häft. (N:o 23).

beskrifning i två exemplar öfver uppfinningen och de ritningar, som erfordras för att tydliggöra beskrifningen, jemväl i två exemplar, äfvensom, der sådant behöfves, modeller, varuprof och dylikt.

Ansökningen skall innehålla uppgift om sökandens namn, yrke och postadress samt uppfinningens benämning.

Beskrifningen skall vara så tydlig och fullständig, att sakkunnig person bör kunna med ledning deraf utöfva uppfinningen. Deri skall bestämdt angifvas hvad sökanden anser vara det nya i uppfinningen.

Är sökanden ej boende inom riket, foge han vid ansökningen jemväl fullmagt för ett inom riket bosatt ombud att i allt hvad patentet angår för honom svara.

Sökes patent å flera uppfinningar, varde särskilda ansökningshandlingar för hvardera ingifna.

2 mom. Uppgifver sökanden annan såsom uppfinnare, skall sökanden forete handling, som visar, att han är dennes rättssinnehafvare.

3 mom. Derjemte åligge sökanden att bifoga den i 11 § stadgade afgift af tjugu kronor.

11 §.

Vid hvarje ansökning om patent inbetalas till patentmyndigheten, efter ty i 4 § sägs, tjugu kronor.

För beviljadt patent, med undantag af tilläggsopatent, erlägges derjemte af patenthafvaren till patentmyndigheten en årlig afgift, utgörande för hvarje af det andra, det tredje, det fjerde och det femte patentåret tjugufem kronor, för hvarje af de fem följande åren femtio kronor och för hvarje af de fem sista åren sjuttiofem kronor. Afgiften, som må i betaldt bref insändas, skall för hvarje patentår erläggas före det årets början, vid påföljd att afgiften för samma år höjes med en femtedel. Fullgöres ej sedermera inbetalning af den förhöjda afgiften inom nittio dagar efter patentårets början, vare det erhållna patentet förfallet.

Patenthafvare vare ej pligtig att utöfver nämnda afgifter vidkännas kostnad för kungörelser om patentet eller för beskrifningens offentliggörande.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1894, dock att, om patentansökning, som derförut till patentmyndigheten inkommit, men ej blifvit slutligen afgjord, förfaller eller afslås, sökanden eger återbekomma hälften af den afgift, han vid ansökningen betalt.

Ifrågavarande proposition afser allenast den ändring i nuvarande lydelsen af nämnda lagrum, att beloppet af den afgift, som vid ansökning om patent skall till patentmyndigheten inbetalas, nedsättes från nu stadgade, 50 kronor, till 20 kronor; dock med borttagande af nu gällande bestämmelse att sökanden eger, om ansökningen förfaller eller afslås, återfå hälften.

Enahanda förändring har föreslagits i två särskilda, till utskottet jemväl remitterade motioner, hvilka afgifvits, den ena inom Första Kammaren, n:o 13, af herrar *Tamm* och *Stridsberg* samt den andra inom Andra Kammaren, n:o 80, af herr *Collander*.

Såsom af det propositionen bilagda utdrag af statsrådsprotokollet framgår, är densamma närmast föranledd af en till Kongl. Maj:t ingifven ansökan, deruti svenska uppfinnareföreningen bland annat anhållit om vidtagande af åtgärder för minskande af de kostnader, patentsökande hade att vidkännas för erhållande af patent.

Till stöd för sitt förberörda förslag anförde uppfinnareföreningen, att de afgifter, som en uppfinnare måste erlægga för att erhålla ett svenskt patent och vidmagthålla detsamma under de 15 år, hvarunder förordningen angående patent medgäfve patenträtt, uppginge till sammanlagdt 800 kronor, hvilket belopp dock numera enligt kungörelsen den 16 oktober 1891, som nedsatte stämpelafgiften från 25 till 10 kronor, minskats till 785 kronor. Det vore icke lämpligt och välbetänkt att så tungt belasta uppfinnareverksamheten i ett relativt så litet industriland som Sverige och derigenom än ytterligare försvaga dess ställning i förhållande till andra länder. Icke nog med att nämnda kostnad vore hög, utan den vore äfven delvis särdeles olämpligt fördelad öfver patenttiden. Genom att förlägga de lägsta årsafgifterna till de första åren af patenttiden, då uppfinnaren i allmänhet icke droge någon vinst af sitt patent, hade man visserligen åsyftat att bereda honom en lättnad. Men denna lättnad komme honom icke till godo, förrän han redan måst för patentets erhållande vidkännas en kostnad, som, inbegripet stämpelafgiften, vore lika stor som kostnaden under ett af de sista patentåren. Om vidare toges i betraktande, att uppfinnaren i bästa fall först under de sista patentåren åtnjöte inkomster från en under en följd af år tekniskt och kommersielt utarbetad uppfinning, men vid patentets uttagande ännu icke haft någon som helst inkomst deraf, utan endast omkostnader, så vore olämpligheten af den nuvarande kostnadsfördelningen

lätt insedd, och det vore påtagligt att det välvilliga syftet, att i början af patenttiden göra uppfinnarens börda lättare, härigenom förfelats. Detta blefve än mera fallet, om, såsom ofta vore förhållandet, en patentansöknings behandling toge så lång tid, att patenthafvaren samtidigt med patentbrevets utlösning hade att erlägga en eller två årsafgifter. Ännu känbarare blefve dessa första patentafgifter för de många uppfinnare, som för tilläggs-patent och nya uppfinningar ofta inom kort tid måste utbetala flere afgifter. Att dessa dryga första patentafgifter rent af utestängde en massa obemedlade uppfinnare från sökande af patent och derigenom minskade uppfinnareverksamheten inom landet, vore tydligt.

I anledning af uppfinnareföreningens skrifvelse hafva utlåtanden inforrats från patentbyrån, tekniska högskolan och kommerskollegium, och hafva samtliga dessa myndigheter tillstyrkt, att den första vid patentansökningens inlemnande utgående afgiften af femtio kronor nedsattes till tjugu kronor, dock under förutsättning, att patentafgiften icke återbetalades, i händelse ansökningen afsloges.

I en af t. f. chefen för patentbyrån till Kongl. Maj:t aflemnad promemoria har slutligen meddelats att — för att utröna i hvad mån en nedsättning i den nuvarande afgiften för erhållande af patent kunde, utan fara för byråns ekonomi, genomföras från och med ingången af år 1894 — inom byrån verkstälts en approximativ beräkning af byråns sannolika inkomster och utgifter nämnda år, för den händelse den nu med 50 kronor utgående afgiften vid sökande af patent nedsattes till 20 kronor. Enligt denna beräkning skulle för år 1894 patentbyråns hela utgiftssumma utgöra 92,100 kronor, och skulle summan af dess inkomster för samma år, under förutsättning att den ifrågasatt nedsättningen komme till stånd, uppgå till 97,800 kronor och följaktligen öfverstiga utgifterna med 5,700 kronor. En så väsentlig nedsättning i utgifterna, som den nu ifrågasatta, komme nemligen, enligt hvad erfarenheten från andra länder visat, otvifvelaktigt att medföra en betydlig ökning i ansökningarnas antal. Derest mot förmodan de gjorda beräkningarna skulle visa sig i något afseende felaktiga, kunde det dock i alla händelser icke blifva fråga om annat än en mindre och tillfällig brist, till hvars täckande funnes att tillgå öfverskotten å byråns inkomster under föregående år, hvilka öfverskott, med inräknande af det för år 1892, uppginge till något öfver 102,000 kronor och som vid ingången af år 1894 otvifvelaktigt ytterligare ökats med omkring 20,000 kronor.

Departementschefen anförde härefter, att genom hvad i ärendet förekommit syntes vara ådagalagd såväl önskvärdheten af en minskning af den afgift, som patentsökande hade att erlägga vid ansökningen, som ock möjligheten att utan våda för patentbyråns ekonomi nedsätta denna afgift till det af patentbyrån föreslagna belopp, hvadan departementschefen tillstyrkte ändring i förenämnda hänseende uti 4 och 11 §§ af förordningen angående patent.

Till stöd för de i ämnet väckta motioner hafva motionärerna i hufvudsak åberopat detsamma, som här ofvan blifvit anfördt.

Utskottet finner lika med Kongl. Maj:t och motionärerna den föreslagna nedsättningen af patentkostnaderna behöflig och nyttig; men då Riksdagen i anledning af Kongl. Maj:ts proposition vid 1884 års riksdag, deri Kongl. Maj:t begärde Riksdagens yttrande i fråga om det propositionen bilagda förslaget till förordning angående patent, icke inskränkte sig till afgifvande af ett sålunda begärdt yttrande, utan fann förslaget vara af beskaffenhet att Riksdagen derom borde fatta beslut och i följd deraf jemväl *för sin del* antog detsamma med vissa ändringar, hvilka af Kongl. Maj:t äfven godkändes, anser utskottet Riksdagen icke heller böra inskränka sig till att afgifva ett yttrande i anledning af det nu framlagda förslaget till ändring i samma författning.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, i anledning af Kongl. Maj:ts ifrågasvarande proposition och de i ämnet väckta motioner, ville för sin del antaga i ofvan intagna proposition framlagda förslag till ändrad lydelse af 4 och 11 §§ af förordningen angående patent den 16 maj 1884.

Stockholm den 20 mars 1893.

På lagutskottets vägnar:

L. Annerstedt.
